

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.549/2022/23.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. június 29. napján és 2022. október 26-án megtartott nyilvános tárgyalás alapján meghozta és a utóbbi napon kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetést állítva, üzletszerűen elkövetett befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2021. október 13. napján kihirdetett 17.B.166/2020/52. számú ítéletét Terhelt1 I. r. vádlott tekintetében megváltoztatja.

Terhelt1 I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését 7 (hét) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

A vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a 2018. március 20. napjától 2018. március 22-ig őrizetben, majd 2018. december 20-ig letartóztatásban, ezt követően 2019. március 20-ig lakóhelyére korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött időt számítja be.

Az 1 275 000 (egymillió-kettőszázhetvenötezer) forint összegre elrendelt vagyonekobzást mellőzi.

A Debreceni Törvényszék Gazdasági Hivatalánál Bj.623/2022. szám alatt bevételezett 7. tétel szám alatt nyilvántartott rendszám1 forgalmi rendszámú BMW 530D típusú személygépkocsit érintő vagyonekobzást Terhelt1 I. r. vádlottal szemben rendeli el.

A Bj.623/2022. számú bűnjeljegyzéken az 5. sorszám alatt szereplő sorszám sorszámú forgalmi engedély lefoglalását megszünteti és a kiállító hatóság részére megküldi.

Egyéb részekben az elsőfokú ítéletet Terhelt1 I. r. vádlottra nézve helybenhagyja.

A szabadságvesztésbe beszámítja e vádlott által a 2022. szeptember 8. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. r. vádlott 439 425 (négy százharminckilencezer-négy százhuszonöt) forintot visel.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában

- Terhelt1 I. rendű vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont], és társtettesként elkövetett zsarolás büntette [Btk. 367. § (1) és (2) bekezdés d) pont] miatt, mint különös visszaesőt halmazati büntetésül 8 év 10 hónap börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre és 9 év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte, valamint 1 275 000 Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el vele szemben;

- Terhelt2 II. rendű vádlottat társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntette [Btk. 299. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és c) pont] és társtettesként elkövetett zsarolás büntette [Btk. 367. § (1) és (2) bekezdés d) pont] miatt halmazati büntetésül 4 év börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte és 1 275 000 Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el esetében;

- Terhelt3 III. rendű vádlottat pedig hivatali vesztegetés büntette [Btk. 293. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] miatt 3 hónap – végrehajtásában 1 év próbaidőre felfüggesztett - börtön fokozatú szabadságvesztés büntetésre ítélte és 100.000.- Ft erejéig vagyonekobzást rendelt el vele szemben.

Rendelkezett továbbá a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéről, az I. r. vádlottnál az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen egyrészt az ügyészség Terhelt1 I. rendű vádlott és Terhelt2 II. rendű vádlottak terhére, a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] Terhelt1 I. rendű vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés, Terhelt2 II. rendű vádlott a büntetés enyhítése, míg Terhelt3 III. rendű vádlott és védője felmentés céljából terjesztettek elő jogorvoslatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.44/2022/3. számú átiratában az I. és II. rendű vádlottak terhére bejelentett fellebbezést fenntartotta, előadva, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket feltárta, de az I. rendű és II. rendű vádlottak esetében nem megfelelően értékelte, ezért túl enyhe büntetést szabott ki velük szemben, mely nem alkalmas a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célok és a Btk. 80. § (1) bekezdésében foglalt büntetéskiszabási elvek érvényesüléséhez, ezért e vádlottakkal szemben hosszabb tartalmú szabadságvesztés büntetés kiszabását, egyéb részekben a támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

[5] Az ítéltábla 2022. szeptember 8. napján Terhelt1 I. rendű vádlott vonatkozásában a Bf.I.129/2022/38-III. számú végzésével a büntetőügyet elkülönítette, míg ugyanezen a napon kelt Bf.I.129/2022/38. szám alatt hozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt2 II. r. és Terhelt3 III. r. vádlott tekintetében megváltoztatta. Terhelt2 II. r. vádlott szabadságvesztését 2 év 8 hónapra, a közügyektől eltiltás mellékbüntetését 3 évre, míg Terhelt3 III. r. vádlott büntetését megrovás intézkedésre enyhítette. Továbbá a II. r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztésbe beszámítandó előzetes fogvatartás idejét pontosította, a vagyonekbeosztást 450 000 forintra mérsékelte, a III. r. vádlottal szemben a vagyonekbeosztást mellőzte. Egyebekben e vádlottakra nézve helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

[6] Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a másodfokú eljárás a Bf.549/2022. számon folytatódott tovább.

[7] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt Terhelt1 I. r. vádlottal vonatkozásában a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 590. § (1), (2) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. A védelmi fellebbezés sérelmezte a tényállást és a bűnösség megállapítását is, így korlátozott felülbírálatnak nem volt helye. Értелеmszerűen a felülbírálat már nem terjedt ki azon vádlottakra, akikkel szemben már jogerős ítélet született [Be. 590. § (9) bekezdés].

[8] Az elkülönítés kapcsán megjegyzendő, hogy a bűnösség beismerésének elfogadását nem tekintve rendszerint arra nem kerül sor olyan cselekménynél, ahol a vádlottak elkövetési magatartása összefügg, illetve társtetteség megállapításának lehet helye. Jelen esetben azonban Terhelt1 I. r. vádlott perbeli magatartása és az általa hivatkozott súlyos, de orvosi dokumentumokkal jelen időre nem igazolt betegségei bizonytalanná tették az eljárás folytatását, ezért a másodfokú bíróság indokoltan tartotta a bíróság előtt pontosan, szabályosan megjelenő II-III. r. vádlottak ügyét lezárni. Végül sikerült a pert folytatni észszerű határidőben az I. r. vádlottal szemben is annak megjegyzésével, hogy a másik jogerős ítélet tényállása és az ahhoz fűződő jogkövetkezmények nem kötötték jelen

felülbírálatban a másodfokú bíróságot. A Be. rendszerében, figyelemmel az előkészítő ülésre és a már felhívott, a bűnösséget beismerő nyilatkozat elfogadásának jogintézményére egyre gyakrabban előfordul, hogy több vádlott által elkövetett egy cselekményt a bíróság külön ügydöntő határozatban bírál el, mindez azonban nem jelenthet és nem is jelent perjogi korlátot, miként anyagi jogi gátat sem a meggyőződés szerinti bírói döntés előtt.

[9] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást nagyrészt a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett olyan abszolút vagy súlyos – a másodfokú eljárásban nem orvosolható – relatív eljárási hibát, amely az érdemi felülbírálatot kizárta volna [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont; 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a-d) pontok].

[10] Ugyanakkor lényeges eljárási szabálysértés történt akkor, amikor a bizonyítási eljárás egy részét a Terhelt1 I. rendű vádlott védelmét ellátó – a Be. 43. § (1) bekezdés f) pontja alapján – kizárt védő jelenlétében folytatta le (2021. február 03. napján tartott tárgyalás, 32. számú jegyzőkönyv és 2021. május 25. napján tartott tárgyalás első fele, 43. számú jegyzőkönyv).

[11] A kizárt védő eljárása rendszerint semmisségi ok, de több határnapon folyó bizonyításnál az elsőfokú és a másodfokú eljárásban is orvosolható az eljárási szabálysértés a bizonyítási cselekmények megismétlésével (BH2022. 172).

[12] Ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet elleni fellebbezések elbírálására a Be. 600. § (1) bekezdés b) pontja alapján – mivel bizonyítás felvétele volt szükséges – tárgyalást tűzött ki. A bizonyítást a Be. 594. § (1) bekezdésben meghatározottak szerint az eljárási szabálysértés és az abból eredő részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése indokolta, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú eljárás során a Be.43. § (1) bekezdés f) pontja alapján Terhelt1 I. rendű vádlott védelmét a jelzettek szerint részben kizárt védő látta el.

[13] A fellebbezési tárgyaláson a másodfokú bíróság a közvetlenség törvényben elvi szinten már nem szabályozott, de számos részletszabályban még változatlanul jelenlévő elvét biztosítva a perrendnek megfelelően – az elsőfokú eljárás során a kizárolag kizárt védő jelenlétében felvett bizonyítást megismételve - kihallgatta a vádlottakat, valamint felolvasás útján bizonyítás tárgyává tette tanú2 tanú vallomását. Terhelt1 I. rendű vádlott a bűnösségét továbbra is tagadta, fenntartotta a nyomozás során előterjesztett védekezését, ugyanakkor Terhelt2 II. rendű vádlott a másodfokú tárgyaláson részletes ténybeli beismerő, az I. rendű vádlottra terhelő vallomást tett, azzal, hogy cselekményét megbánta. Terhelt3 III. rendű vádlott a bűnösségét elismerte, részletes tényfeltáró vallomását fenntartotta.

[14] A tárgyaláson az ügyész az írásbeli észrevételében foglaltakkal egyezően tett indítványt Terhelt1 I. r. vádlottnál az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatására, a súlyosításra, egyéb részekben pedig a határozat helybenhagyására.

[15] Terhelt1 I. r. vádlott védője a fellebbezése írásbeli indokait fenntartva elsődlegesen védence felmentését, másodlagosan a vele szemben kiszabott büntetés enyhítését kérte, melyhez a vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatával csatlakozott.

[16] A ténybeli revízió kapcsán a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és alapvetően megalapozott tényállást állapított meg, mely a vádlottak szabályszerű kihallgatásának és tanú2 tanú vallomása szabályszerű felolvasásának elmaradása miatt volt csak részben megalapozatlan [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont]. A másodfokú bizonyítás felvételével, az eljárási szabálysértés orvoslásával a felderítetlenség elhárult, a vádlotti vallomások és a felolvasott tanúvallomás nem indokolta az elsőfokú tényállás érdemi módosítását.

[17] Ugyanakkor az elsőfokú ítélet tényállása kisebb mértékben hiányos [Be. 592. § (2) bekezdés b) pont] is. A részbeni megalapozatlanságot kiküszöbölve a másodfokú bíróság a tényállást a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és a másodfokú bizonyítás eredménye szerint az alábbiak szerint egészíti ki:

- [18] bekezdés: Terhelt3 III. rendű vádlott Terhelt2 II. rendű vádlottal, valamint a magát dr. Novák László ügyvédnek kiadó Terhelt1 I. rendű vádlottal 2018. március 09., 2018. március 10. és 2018. március 11. napján folytatott telefonbeszélgetéseket titokban diktafonnal rögzítette.

- [22] bekezdés: Terhelt3 III. rendű vádlott felkereste ügyvéd1 ügyvédet, akinek beszámolt a vele történekről, majd ezt követően 2018. március 10. napján megjelent a Debreceni Rendőrkapitányságon és a történeket a hatóság előtt önként feltárta, feljelentést tett vádlott-társai ellen, melyben saját cselekvőségére is kitért. A feljelentése alapján a Debreceni Rendőrkapitányságon 09010/610-1/2018. bü. számon nyomozást rendeltek el, ennek során a III. rendű vádlott önként átadta a hatóság számára az általa készített hangfelvételeket, és közreműködött a vádlott társai tettenérésében, azzal, hogy a vádlott-társak által megjelölt helyen, időben további pénzátadás céljából megjelent, amit a nyomozó hatóság rejtve figyelt.

[18] A kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdés értelmében a másodfokú ítélezés alapját képezte.

[19] Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logikai törvényei és az észszerű gondolkodás szabályai szerint – a perrendnek megfelelően – értékelte. Vizsgálta a bűncselekményt tagadó I. r. és II. r. vádlottak, valamint a feltáró vallomást tett Terhelt3 III. r. vádlott vallomásait. E bizonyítékokat összevetette a tárgyi-okirati bizonyítékokkal és nem tévedett, amikor elvetette Terhelt1 I. r. vádlott védekezését és a tényállást alapvetően a magát is terhelő Terhelt3 III. r. vádlott vallomására alapította, melyet Terhelt2 II. r. vádlott is alátámasztott a másodfokú tárgyaláson.

[20] Az I. r. vádlott és a védője a perorvoslati nyilatkozatukban új tényre, új bizonyítékra nem hivatkoztak, amelyek az elsőfokú eljárás során nem merültek fel. A fellebbezéseikben az elsőfokú bíróság bizonyíték-mérlegelő tevékenységén keresztül támadták a megalapozottá tett tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség elve [Be. 591. § (1) bekezdés] miatt eredményre nem vezethetett.

[21] Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést Terhelt1 I. r. vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. Az I. r. vádlott cselekménye egyrészt valóban a Btk. 299. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti vesztegetést állítva, üzletszerűen elkövetett befolyással üzérkedés büntettét valósította meg. A törvényi tényállás elemei teljesek [BH2022. 227]. A befejezettség az utolsó elkövetési magatartás időpontjában vált befejezetté [BH2007. 402.III.).

Az irányadó tényállás alapján törvényes a hivatalos minőség színlelésével elkövetett zsarolás büntetnének megállapítása is. A vagyoni haszonszerzés végett kifejtett, az akarat hajlítására jellegénél fogva feltétlen alkalmas fenyegetés igazolt, Terhelt3 pedig e fenyegetés hatására adta át a készpénzt (BH2001. 356, BH2020. 170). A két bűncselekmény halmazata valódi.

[22] A büntetéskiszabás során a büntetőjog általános elveire, és az Alaptörvényből fakadó alkotmányos követelményekre is figyelemmel kell lenni. „A büntetéssel történő jogkorlátozásnak meg kell felelnie az arányosságnak, a szükségszerűségnek és az ultima ratio elveinek”. (1214/B/1990 AB határozat).

[23] A szankció arányossága azt is jelenti, hogy a hasonló tett elkövetőit hasonló büntetéssel kell sújtani az elkövetett tethez, és a bűnösség mértékéhez is viszonyítva, de az arányosság vizsgálata a sérelem, a kár, a bűnösség foka, a bűncselekmények súlya egybevetését is feltételezi. Az arányosság jelenti a tett arányosságát, és több elkövető esetén az ítélet belső arányossága sem hagyható figyelmen kívül, de a büntetésnek az elkövető személyiségéhez is igazodnia kell. Az egyéniesítés azonban nem sértheti a bírói gyakorlat egységének elvét, amely a jogbiztonság és a törvény előtti egyenlőség szempontjából alapvető. Ennek megfelelően a hasonló súlyú bűncselekményekre, illetve hasonló személyi körülményekkel jellemzett elkövetőkkel szemben nem szabad lényegesen eltérő szankciókat alkalmazni.

[24] A bíróság számára a büntetés kiszabásakor a kiindulópontot a törvény különös részében meghatározott büntetési tételkeret adja meg.

[25] Az elsőfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlott esetében a büntetés kiszabása során irányadó alanyi és tárgyi, enyhítő és súlyosító tényezőket feltárta, azonban a már jogerősen elítélt Terhelt2 II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés mértékére is tekintettel az ítéleti belső arányosság megteremtése érdekében indokolt volt a büntetés enyhítése. E szempontokat szem előtt tartva a másodfokú bíróság Terhelt1 I. r. vádlott szabadságvesztés büntetését a végrehajtási fokozat és a közügyektől eltiltás érintetlenül hagyásával 7 év 6 hónapra enyhítette, mely büntetés már tettarányos és alkalmas a büntetési célok elérésére.

[26] Az ítéltábla Terhelt1 I. r. vádlott esetében az előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítását a Btk. 92. § (2) bekezdésére figyelemmel pontosította.

[27] A tényállás alapján megállapítható, hogy Terhelt3 III. rendű vádlott

- 2018. február 28. napján 150 000 forintot,
- 2018. március 05. napján 500 000 forintot,
- 2018. március 06. napján 1 000 000 forintot míg
- 2018. március 07. napján 50 000 forintot,

azaz négy alkalommal összesen 2 150 000 forintot adott át Terhelt2 III. r. vádlott részére. Az elsőfokú bíróság helytállóan vont le következtést a rendelkezésre álló bizonyítékokból, hogy ezen összegből került megvásárlásra a rendszám1 forgalmi rendszámú BMW 530D gépjármű I. r. vádlott anyja, egyéb érdekelt1 nevére. A törvényszék részletesen számot adott arról, hogy miért nem fogadta el a egyéb érdekelt1, valamint tanú2 és tanú3 tanúk ellentmondásos vallomásait, és miért támasztja alá tanú5 tanú vallomása, hogy a gépjármű a bűnös úton megszerzett vagyonból származott.

[28] Megállapítható továbbá az is, hogy 2018. március 07. illetve 2018. március 19. napján Terhelt3 III. r. vádlottól további, összesen 2 100 000 forint megfizetését kérték a vádlottársak. Ez utóbbi összeg teljes átadására viszont nem került sor, mert a III. rendű vádlott feljelentése alapján megindult nyomozás során, 2018. március 20. napján – a rendőrség rejtett megfigyelése mellett – találkozott a II. és III. r. vádlott, ekkor 200 000 forint átadására került sor, azzal, hogy a III. r. vádlott ígéretet tett a hiányzó 1 900 000 forint átadására. Ezt követően a hatóság az I. r. és a II. r. vádlottakat elfogta és a 200 000 forintot a III. r. vádlott részére visszaszolgáltatta.

[29] A 78/2009. BK vélemény I. pontja értelmében a korrupciós bűncselekmény valamelyikének elkövetése során ha a passzív vesztegető az aktív vesztegetőtől a vagyoni előnyt megszerzi, vele szemben arra, mint a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a

bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyona a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobjást kell elrendelni.

[30] Terhelt2 II. rendű vádlott a bűncselekmény elkövetése során tehát legalább 450 000 forinttal gazdagodott, míg a többi átvett összegből került sor a gépjármű megvásárlására 1 700 000 forint értékben, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan rendelte el a BMW gépjárműre a vagyonekobjást. Ugyanakkor ezt meghaladóan az ígért, de át nem adott összeg vonatkozásában vagyonekobjás elrendelésének – a gazdagodás elmaradása miatt – nincs helye, ezért az ítéltábla az elsőfokú ítélet e rendelkezését mellőzte. A gépjárműre törvényesen elrendelt vagyonekobjás kapcsán az ítélet annyiban pontosítandó, hogy a vagyonekobjást a Kúria 69. BK véleménye és 78. BK véleménye nyomán is a vádlott személyéhez köthető módon kell elrendelni (pl. ingatlan, egyéb értéktárgyak), ezért szükséges rögzíteni, hogy a más személy tulajdonában lévő gépjárműre elrendelt vagyonekobjás Terhelt1 I. r. vádlottat érinti.

[31] A 11/2003. (V.8.) IM-BM-PM együttes rendelet 88. § (4) bekezdése alapján a bűnjelként, bűnjelre vonatkozó okmányként, továbbá hatósági jelzésként lefoglalt eredeti dolgot a hatóság az eljárás befejezése után – a határozattal együtt – a kiállító hatóság részére küldi meg. Ezen jogszabályi rendelkezés alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a BMW gépjármű forgalmi engedélye vonatkozásában megváltoztatta és az okmányt a kiállító hatóság részére rendelte megküldeni.

[32] Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

[33] A másodfokú bíróság a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a szükséges részben a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg a törvénynek megfelelő rendelkezéseit 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.

[34] Az előzetes fogvatartás beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapul.

[35] A másodfokú eljárás során a gépjármű tárolásával 878 850 Ft bűnügyi költség merült fel [11/2003. (V. 8.) IM-BM-PM együttes rendelet 30. § (1) bekezdés b) pont], mely összeg felét Terhelt1 I. r. vádlott köteles viselni a Be. 145. § (1) bekezdés a) pontja szerint. E költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapított meg, míg Terhelt2 II. r. vádlottat érintő fennmaradó rész vonatkozásában a Be. 671. § 15. pontja alapján, ha feltételeit adottnak látja, az elsőfokú bíróság határozhat egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke az aláírásban akadályozott Dr. Sörös László sk. előadó bíró helyett is, Dr. Bakó József sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék 17.B.166/2020/52. számú ítélete Terhelt I. r, vádlott vonatkozásában a Debreceni Ítéltábla Bf.I.549/2022/23. számú ítéletében írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. október 26.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke